

pač očitno, da z majhnim denarjem more oče svojim naslednikom zapustiti kmetijo brez dolgá. — Več o tem bo gotovo družba sama rada vsakemu povedala, kdor se do nje oberne.

Našim notarjem.

V 40. listu sem spregovoril besedico našim ljudém, ki imajo opravila z notarji; mislim, da ne bode napak, če danes besedico spregovorim do notarjev.

Častiti gospodje! važne opravila je vlada vašim rokam izročila. Znano je marsikomu, koliko zmot, preprirov in sovražstva med ljudstvom, koliko pravn in koliko opravila gosposkam se je vzrokovalo, ker je pisma, pri katerih je večkrat celó takim, ki so za nje učeni in imajo vsaki dan ž njimi opraviti, natančne pazljivosti treba, vsak šušmar, da je količkaj čakati znal, svojevoljno opravljal. — Prišli ste, da bi tem napakam konec storili. Pot vam od začetka ni bila dokaj ravna; marsiktero zapreko vam je bilo treba iz nje spraviti. Pokotni pisarji so se silno težko od svojih zaslužkov odtergovali; celó gosposke so morebiti nekterim premalo na roke šle; mogli ste si zaupanje ljudstva na vse mogočne viže pridobivati. In zares, veliko zaupanje je ljudstvo v vas stavilo; veliko se je posebno med priprostimi o vaši veljavi govorilo. Al žali Bog! to zaupanje je začelo sém ter tje hirati. Priča tega vam je Kromerjev predlog, podpiran od več drugih državnih poslancev, in prošnje nekterih sosesk, s kterimi so poslanci prosile, naj bi se za to nadalje potegoval. Da je marsikake prenapredbe v notarstvu treba, tudi vas nobeden ne bo tajil, kdor vé, da vsaka stvar na novo vpeljana še le po večletnih skušnjah kaže, kje ji je kakošnega popravka treba. Tako je tudi pri notarstvu, ki ni „naše gore list“, ampak nam je prinesen od zunaj. Al notarstvo ima zdravo korenino, ki v ljudstvu tiči; saj je notarstvo naprava v prid ljudstva, zato ga ne bo noben vihar poderl, ampak obdržalo se bo in ostalo bo — se vé da pomlajeno po potrebah, ki so jih skušnje jasno razodele.

Ker pa ste notarji možje ljudstva, je treba, da mu ravnate pisma tudi tako, da natanko vé, kako ste mu pismo naredili, to je, da pišete v jeziku njegovem.

Al žalibog! le malo se dosihmal notarjev nahaja, kteri se zavedajo pravic, ki jih je po dolgi dolgi sužnosti našega jezika Cesarjeva beseda zdaj tudi slovenskemu ljudstvu podelila, in notarji, ki ne pišejo našemu narodu nerazumljivih hieroglifov, so še bele vrane, to je, kakor iz „Novic“ vemo, so nekteri, al celó malo jih je še.

Ako hočete torej častiti gospodje! da se zaupanje ljudstva do vas uterdi in pomnoži, bodite mu pomočniki in podpiratelji tudi na tem polji, in nikar mu ne kratite njegovih svetih pravic. Bodite spodbudajoč izgled izneverjenim domačinom, kteri se, namesto da bi se učenja našega jezika lotili, le posmehujejo med seboj in za rovarje take može imajo, kterim je sreča in blagostan naroda našega pri sercu.

Častiti gospodje! primite se našega milega jezika; kdor ima jutro začeti, naj začne že danes! Saj je čas že pred durmi, kakor nas naš premnogo čislani državni poslanec gosp. Černe v svojem dragem dopisu zagotavlja, da se bo tudi naš jezik ponosno v versto svojih narodnih bratov vstopil. Zato ne odlašajte dalje se posluževati pravic, ki so že leto in dan stare; saj menda niste cesarskega diploma od 20. oktobra 1860 vergli „ad acta“. Pokažite, da narod, od katerega lepe dohodke dobivate, tudi djansko ljublite! Vedite, da narod, kteri je dolgo spal, se je zbudil in kaže, da živi; zato uterjajte mu njegov živelj!

Iz Tominskega.

Domoljub.

Prizor iz gledišča svetá.

Hvaležnost Angleža.

Neizmerno koperneč po bogastvu je sklenil Tomaž Inkle, sin nekega trgovca v Londonu, komaj doveršivši dvajseto leto starosti svoje, vkljub vsem nevarnostim dolgega brodenja podati se v zapadno Indijo, iskat ondi od matke sreče bogatih zakladov njenih. Na brodu „Achille“, ki se je ravno pripravljal za odhod, odpelje se ne ravno obilno z denarji preskerbljeni mladenec v daljni svet. Po dolgem in nevarnem brodenju vglejajo popotniki kopno (suho) zemljo južne Amerike, in v neki majhni luki ustavijo se. Kapitan broda, vidši pomanjkanje vode in drugih potreb spusti čolnič v morje ter zapové nekolikim brodnikom, da preskerbje iz kopnega potrebnih reči. Želječ, soznaniti se prej ko mogoče z novim svetom, gré tudi Inkle z brodniki na suho zemljo. Ne najdši ob obrežji zaželenih potrebnih reči podajo se poslanci od morja v notranje kraje; al nemila osoda pričakuje jih tukaj. Nenadoma jih napade obilna četa divjakov, in ker so bili veliko močnejši od le slabo oboroženih mornarjev, so bili ti premagani, nekteri pobiti, drugi pa razkropljeni na vse strani, tako, da je le malo jih zopet dospelo srečno nazaj na barko.

Mladi Inkle v ti hudi stiski mislil je, da mu je smert že za petami. Kakor nor divja po šumi (gojzdu), da bi bil dospel nazaj do morja, pa strah mu je tako zblodil možgane, da revež ni vedil ne naprej ne nazaj. Dospevši na neki griček ozre se okrog, pa, o groza in strah! okoli in okoli vidi samo golo puščavo. — Vés osupnjen zgrudi se na zemljo. Strahovite misli se ga polastijo: ali hoče revno poginiti lakote, ali hočejo ga razmesariti zgrabljive zverine, ali hoče priti divjakom v pest, ki so bili proti njegovim tovaršem še okrutniši od samih divjih zverad. Ko v take žalostne misli utopljen bridko objokuje svoj nesrečni in pomicelovanja vredni stan, zasliši šumenje germičja. Preplašen silnega strahu skoči na noge in hoče pobegniti; ko pa zagleda neko mlado ponosno devojko (deklico), ki je, mirno proti njemu dohajaje, ga milo gledala ter mu z roko mahal, da naj ostane, se Inkle nekoliko oserči, verže se pred njo na zemljo, ter jo jokaje prosi, naj se ga usmili in ga oslobodi. — Jarika — tako je bilo krasni devici ime — akoravno divjakinja, bila je vendar usmiljenega serca. Ginjena po njegovi mladosti in pohlevni prošnji ljubeznjivo ga iz tal vzdigne ter odpelje v neko prostorno duplino, pa ga ondi zapusti. Al kmali se zopet verne in prinese mu sadja, da si hudi glad potolaži, kakor tudi hladne studenčnine, da si pekočo žejo ugasi.

Mladi Anglež se čuti po ti čudovitni otetbi kakor novo rojenega. Kakor more in zná se zahvaljuje rešitelji svoji, kar jo je zlo veselilo. — Tolažila ga je po svoji segi, da naj je brez skerbí, ker hoče ona odslej za-nj skrbeti; zagotavljala ga je, da se mu nič žalega zgodilo ne bo. Dohajala je res k njemu vsaki dan, tolažila in kratkočasila ga ter z vsem, kar mu je bilo za živež potrebnega, obilno oskerbovala. Tudi ko je spal, je skerbljivo poleg njega bdela; z eno besedo, ona se je v vsem obnašala proti njemu, kakor mila sestra proti bratu svojemu.

Mladi Inkle pričel je po malem spoznavati njeni jezik in razumeti jo. Marljivo je popraševal za vse, karkoli bi bila utegnila vediti njegova oskerbnica, in tako je kmali spoznal ondote pokrajine kakor tudi ljudstva, ki so ondi stanovale. Želel je tudi kaj viditi od pridelkov in plodov bogate ondote zemlje, kterim željam Jarika, se vé, tudi rada zadovolji. Pa kako ostermi Anglež, vidši prvi pot darove, ki mu jih je Jarika donesla; — divjakinja pa se je zopet radovala, ko je vidila, da mu je z igračami, za kar je ona vse pridelke držala, tako zadovoljnost obudila. Zato je prišla vsaki dan s kakim novim darom; — zdaj mu je prinesla kosec srebra, zdaj zlata, zdaj zopet kak biser in drugo žlahno kamnje; — drugi pot prišla je zopet